

Β.Βεσκούκης

ΔΙΚΤΥΩΘΕΙΤΕ...

Το πρόγραμμα "Δικτυωθείτε" είναι μάλλον γνωστό στους αναγνώστες του ανά χείρας εντύπου. Πρόκειται για μια δράση του επιχειρησιακού προγράμματος "Κοινωνία της Πληροφορίας" η οποία στοχεύει στην διάδοση του Internet σε μικρές ελληνικές επιχειρήσεις (κάτω των 10 ατόμων). Ο στόχος θα επιτευχθεί με την επιδότηση των επιχειρήσεων για την αγορά υπολογιστή και δικτυακής σύνδεσης. Η συνολική δαπάνη από το 3ο ΚΠΣ ανέρχεται σε περίπου 20 δις δραχ (ο αριθμός διαφέρει στις σχετικές δημοσιεύσεις), αναμένεται δε με το ποσό αυτό να αυξηθεί δραστικά ο αριθμός των μικρών επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν το Internet στην Ελλάδα, οι οποίες αποτελούν το 95% των ελληνικών επιχειρήσεων, σύμφωνα πάντα με τις εκτιμήσεις του προγράμματος.

Η ιδέα φαίνεται καλή, μόνο που ίσως θα έπρεπε να μη βιαστεί κανείς να χαρεί, ούτε για την επιδότηση που δικαιούται, ούτε για όσα θα σημαίνει η διείσδυση του Internet σε τόσες πολλές ελληνικές επιχειρήσεις. Και, εκφράζοντας για μία ακόμη φορά λόγο "διαφορετικό", εξηγούμε: μελετώντας τις λεπτομέρειες του προγράμματος και της διαδικασίας ανακαλύπτουμε ότι οι δικαιούχοι πρέπει να υποστούν μια μη αμελητέα γραφειοκρατική ταλαιπωρία για να υποβάλλουν την αίτηση μαζί με το γνωστό πλήθος συνημμένων "αποδεικτικών στοιχείων", ώστε να εισπράξουν το 40% του συνολικού κόστους του ηλεκτρονικού υπολογιστή, του modem και της ετήσιας δικτυακής σύνδεσης, το οποίο (40%) δεν μπορεί να ξεπερνά το ποσό των 240 (διακοσίων σαράντα) χιλιάδων δραχμών.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα, το συνολικό "επιλέξιμο" κόστος του εξοπλισμού και της δικτυακής σύνδεσης δεν ξεπερνά το ποσό των 600 χιλιάδων δραχμών, στο οποίο μάλλον δεν συμπεριλαμβάνεται το ΦΠΑ διότι μάλλον δεν είναι "επιλέξιμη δαπάνη". Η συζήτησή μας, ωστόσο, δεν θα επικεντρωθεί σε οικονομικά ζητήματα. Δεν θα αναλογιστούμε αν η εκτίμηση για τις 600 χιλ είναι σωστή, ούτε για το αν θα έπρεπε να επιδοτηθεί το 40% ή άλλο ποσοστό. Αυτά τα γνωρίζουν όσοι είναι στην αγορά. Θα αναλογιστούμε περισσότερο ουσιαστικά πράγματα και συγκεκριμένα το κατά πόσο προάγεται η κοινωνία της πληροφορίας (χωρίς εισαγωγικά) με τον τρόπο αυτό.

Επιτρέψτε μας, κατ' αρχήν, να αμφιβάλλουμε σχετικά με τον αν ο λόγος για τον οποίο πολλές μικρές ελληνικές επιχειρήσεις δεν "είναι στο Internet", είναι η διαθεσιμότητα 360 και η έλλειψη 240 χιλιάδων δραχμών. Σε μεγέθη επιχειρήσεων που απασχολούν εργαζόμενους, οι αριθμοί αυτοί αναλογούν περίπου σε έναν βασικό μισθό μαζί με τις εργοδοτικές εισφορές και, αν μια επιχείρηση υπολείπεται από το να πληρώσει την μηνιαία αποζημίωση ενός εργαζόμενου, τότε μάλλον το πρόβλημα της δεν βρίσκεται στο μη-Internet, αλλά αλλού. Οι λόγοι για τους οποίους πολλές μικρές ελληνικές επιχειρήσεις δεν έχουν πρόσβαση στο Internet μπορούν να αναζητηθούν λίγο στην ενημέρωση, λίγο στην παιδεία, λίγο στην οργάνωση, λίγο στην αντίληψη και αλλού και τέλος πάντων, αν έκανε κανείς μια έρευνα, θα διαπίστωνε χαμηλή κατάταξη της "έλλειψης 240 χιλιάδων" στους λόγους μη πρόσβασης στο Δίκτυο.

Ως εκ τούτου, το να χρηματοδοτεί κανείς την αγορά συστημάτων και πρόσβασης δεν αίρει τους ουσιώδεις λόγους για τους οποίους η πρόσβαση δεν υπάρχει και όσο "δεν έχουμε στοιχεία" εμείς για να αποδείξουμε το λεγόμενο, άλλο τόσο "δεν υπάρχουν στοιχεία" και για το αντίθετο. Λέμε, λοιπόν, ότι τα 20 ή οσαδήποτε δισεκατομμύρια δραχμές, ανάμεσα στα τελευταία που θα διαβούν τα ελληνικά σύνορα με τέτοιο καθεστώς, δεν αξιοποιούνται όπως θα μπορούσαν, και αυτό ισχύει ανεξάρτητα από τη "συμπληρωματικότητα" και τη "συνέργεια" των άλλων "υποπρογραμμάτων", "μέτρων", "ενεργειών", "δράσεων" κλπ της "Κοινωνίας της

Πληροφορίας". Το να "μπουν τόσες επιχειρήσεις στο Internet" σημαίνει να αποκτήσουν παιδεία, ενημέρωση, θεσμικό πλαίσιο αξιοποίησης, να πειστούν τελικά ότι "εκεί" υπάρχει κάποια επιχειρηματική ευκαιρία ή έστω ένα πεδίο ενδιαφέροντος. Πρώτα αυτά και κατόπιν οι 240 χιλιάδες δραχμές, οι οποίες, το πολύ-πολύ να καταλήξουν στα ταμεία των αλυσίδων καταστημάτων υψηλής τεχνολογίας των διαφημιστικών εντύπων των κυριακάτικων εφημερίδων, χωρίς όμως το Internet να αποκτήσει "νέες επιχειρήσεις".

Οχι πως κάποιες επιχειρήσεις δεν θα βοηθηθούν, είναι ωστόσο χαρακτηριστική η έλλειψη φαντασίας των απογόνων όσων είχαν συλλάβει τις "Πληροφορικές" (οι παλαιότεροι θυμούνται). Ποσοτικούς δείκτες ζητάει η "Κοινότητα" και εμείς της απαντάμε δηλώνοντας "50-60 χιλιάδες νέες επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν το Internet". "Ex ante" (δηλαδή εκ των προτέρων) αξιολόγηση απαιτεί το 3ο ΚΠΣ και εμείς έχουμε "τεκμηριωμένο" τον "δείκτη διάχυσης" του προγράμματος με μια πολύ απλή ιδέα: να μοιράσουμε μέρος έστω των χρημάτων, ακριβώς ως χρήματα. Η "απορρόφηση" εξασφαλισμένη, τα κονδύλια δεν "χάνονται", οι διαχειριστές χαρούμενοι, οι ελεγκτές το ίδιο, ακόμη περισσότερο χαρούμενες οι αλυσίδες καταστημάτων υπολογιστών και οι παροχείς, η δε κοινωνία της πληροφορίας να παραμένει μόνο σε εισαγωγικά ως τίτλος προγράμματος της Κοινότητας (και μάλιστα το περισσότερο... ώριμο από τα άλλα του 3ου ΚΠΣ την στιγμή που μιλάμε), διότι, αγαπητοί αναγνώστες, με τέτοια φαντασία στα έργα, μην περιμένετε να την δείτε σύντομα εκτός των εισαγωγικών.

Δεν αμφισβητούμε την προαίρεση και πιστεύουμε ότι και οι αναγνώστες μας δεν αμφιβάλλουν για την δική μας προαίρεση, είδαμε, εξάλλου διακριτικά επιφυλακτικές φωνές και στον φίλο κείμενο τύπο. Όμως, επειδή η όλη εικόνα θυμίζει την ρήση "το μεν πνεύμα πρόθυμον, η δε σαρξ ασθενής", θα μας επιτρέψετε να λάβουμε τις αποστάσεις μας, αναλαμβάνοντας το κόστος και μη αρκούμενοι στο ότι "και αυτό κάτι είναι". Στην περιρρέουσα ατμόσφαιρα της μετριότητας, της ανακολουθίας και της μη ευθύνης, προβληματιζόμαστε όταν βλέπουμε πόρους που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν πολύ καλύτερα, να διαιρούνται με έναν αριθμό- "στόχο" και να διανέμονται ως χρήματα και μάλιστα ανεξάρτητα από το αν και άλλες χώρες έκαναν μόνο κάτι τέτοιο, είτε και κάτι τέτοιο. Αυτό το "πολύ καλύτερα" έχει πολλές ερμηνείες, η υλοποίηση των οποίων είναι πολύ δυσκολότερη, απαιτεί λεπτούς χειρισμούς ισορροπιών και συγκρούσεις που είναι δυσκολότερο να αποφασιστούν και να γίνουν. Ίσως, όμως, και να είχε νόημα να αγωνιστούμε, αφού πρώτα πείσουμε τον εαυτό μας ότι είναι ώρα να σταματήσουμε να αρκούμαστε στο "περίπου".